

NORVEÇ'TEKİ EĞİTİM SİSTEMİ

ERKEN ÇOCUKLUK EVRESİNDEN GENÇ
YETİŞKİNLİĞE KADAR

Yeni gelen ebeveynler ve veliler için bilgiler

İÇİNDEKİLER

Erken çocukluk evresinde eğitim ve bakım (0-6 yaş) Norveççe: barnehage.....	3
İlk ve orta öğretim (6-16 yaş) Norveççe: grunnskole	3
İlk ve ortaokula devam hakkı ve yükümlülüğü	4
Değerlendirmeler ve notlandırma	4
Okul öncesi ve sonrası programlar (Norveççe: SFO)	4
Gençler için lise eğitimi (16-24 yaş) Norveççe: videregående opplæring	4
Lise başvurusu	5
Genel amaçlı çalışma programları (Norveççe: studieforbereidende utdanningsprogram)	5
Mesleki eğitim programları (Norveççe: yrkesfaglige utdanningsprogram)	5
Tüm öğrenciler için haklar	6
Özel dil eğitimi	6
İlkokul, ortaokul ve liselerde yeni başlayanlar için destek	6
Özel eğitim	6
Güvenli ve olumlu öğrenme ortamı.....	7
Okul ve ev arasındaki işbirliği	7

ERKEN ÇOCUKLUK EVRESİNDE EĞİTİM VE BAKIM (0-6 YAŞ) NORVEÇÇE: BARNEHAGE

Norveç'teki çoğu çocuk, ilkokula başladıkları 6 yaşında kadar, genellikle anaokulu olarak adlandırılan erken çocukluk evresi eğitim ve bakım hizmetlerinden yararlanır.

Anaokulundaki çocukların bakımı, onlara öğrenme, oyun oynama ve çeşitli sosyal ve kültürel faaliyetler konusunda destek olan vasıflı personel tarafından sağlanır. Anaokulunda, çocuklar hem iç hem de dış mekanlarda zaman geçirirler. Anaokulu, çocuklarda dil gelişimiyle birlikte sosyal ve fiziksel gelişim için önemlidir.

Ebeveynler veya veliler ile anaokulu arasında işbirliği ve diyalog esastır. Anaokulu, çocuğun ihtiyaçlarını etkili bir şekilde karşılamak için ana dili ve konuştuğu diğer dillerin yanı sıra çocuğun ilgi alanları ve yaşayabileceği zorluklar gibi bazı arka plan bilgilerine ihtiyaç duyacaktır. Anaokulu, çocuğun günlük faaliyetleri ve gelişimi hakkında ebeveynlere/velilere bilgi sağlayacaktır.

Tüm çocuklar anaokulunda güvenli ve sağlıklı bir çevreye sahip olma hakkına sahiptir. Anaokulu kapsayıcı bir topluluğu teşvik eder ve zorbalığın ve diğer zararlı davranışların ortaya çıkmasını önler. Bir çocuk diğer çocukların veya yetişkinlerin zorbalığına veya diğer zararlı davranışlarına maruz kaldığı takdirde, anaokulu bu duruma karşı önlemler almakla yükümlüdür.

Özel gereklilikleri olan çocuklar özel eğitim desteği ve rehberlik hakkına sahip olabilir. Bu, anaokuluna kayıtlı olmayan çocuklar için de geçerlidir. Sunulan yardım çocuğun ihtiyaçlarına göre uyarlanır.

Hem devlete ait hem de özel anaokulları bulunmaktadır. Haklar, başvuru, ebeveyn ücreti (engelli çocukların ebeveynlerinin ödemek zorunda olduğu bir ücret) ve topluluğunuzdaki seçenekler hakkında daha ayrıntılı bilgi için belediyenizle iletişime geçebilirsiniz.

İLK VE ORTA ÖĞRETİM (6-16 YAŞ) NORVEÇÇE: GRUNNSKOLE

6-16 yaş arası çocukların ve gençlerin ilk ve orta öğretime devam hakkı ve yükümlülüğü vardır. Belediye, tüm çocuklar için ücretsiz, kamuya açık ilk ve ortaokul eğitimi vermektedir. Özel okullar genellikle ücret alır.

Çocuklar normalde 6 yaşına bastıkları yıl okula başlarlar. İlkokul 1. sınıftan 7. sınıfa kadar yedi yıl sürer. Ortaokul ise 8. sınıftan 10. sınıfa kadar üç yıl sürer.

Okul yılı genellikle Ağustos ayının ortalarında başlar ve Haziran ayının ortalarında sona erer. Okul yılı devam ediyorken Norveç'e gelen çocuklar ve gençler, mümkün olan en kısa sürede okula kaydedilecektir.

İlk ve ortaokula devam hakkı ve yükümlülüğü

Norveç'e gelen çocuklar ve gençler, ülkede üç aydan fazla kalacak olmaları muhtemelse ilk ve ortaokula devam etme hakkına sahiptir. Belediye, çocuğu mümkün olan en kısa süre içinde ve ülkeye gelmesi sonrasında en geç bir ay içinde okula kaydettirmekle yükümlüdür.

Çocuklar ve gençler, Norveç'te üç ay yaşadıkdan sonra, bir devlet ilkokuluna veya ortaokuluna ya da benzer bir eğitim kurumuna gitmek zorundadır.

Değerlendirmeler ve notlandırma

İlkokulda, öğrencilerin değerlendirmesi not verilmeden yapılır. Ortaokulda, öğrenciler hem notlu hem de notsuz değerlendirmelere tabi tutulur.

Ortaokulda alınan notlar, öğrenciler liseye başvurduklarında dikkate alınır. Notlandırma ölçeği, 6 en yüksek not olmak üzere 1'den 6'ya kadardır.

Okul öncesi ve sonrası programlar (Norveççe: SFO)

SFO, hem okuldan önce hem de sonra sunulur ve nitelikli personelin gözetiminde oyunlara ve kültürel ve rekreasyon faaliyetlerine destek olur. SFO, çoğunlukla okul binasında veya bunlarla bağlantılı diğer binalarda gerçekleştirilir.

Çoğu belediye, 1 ila 4. sınıflardaki tüm çocuklara ve 1 ila 7. sınıflardaki özel ihtiyaçları olan çocuklara SFO hizmetleri sunmaktadır.

Okul öncesi ve sonrası programlar, çocukların yaş ve işlev düzeylerine göre oyunları, öğrenmeyi ve çeşitli sosyal ve kültürel etkinlikleri destekler. Program, aidiyet duygusu ve arkadaşlığı teşvik eder ve çocukların sosyal, kültürel ve dil gelişimi için önemlidir.

Okul öncesi ve sonrası programlara katılım gönüllülük esasına dayalıdır. SFO katılımı ve ebeveyn ücreti hakkında daha ayrıntılı bilgi için belediyenizle iletişime geçebilirsiniz.

GENÇLER İÇİN LİSE EĞİTİMİ (16-24 YAŞ) NORVEÇÇE: VIDEREGÅENDE OPPLÆRING

Norveç'te ortaokulu veya başka bir ülkedeki benzer bir eğitimi tamamlayan gençler, lise eğitimi alma hakkına sahip olur.

Bu aynı zamanda, başka bir ülkede, Norveç'te genel üniversite kabul sertifikası veya mesleki yeterlilik olarak tanınmayan bir lise öğrenimini tamamlamış olanlar için de geçerlidir.

Öğrencilerin çoğu 16 yaşına bastıkları yıl liseye kaydolar. Yetişkin adaylar (25 yaş ve üstü), özellikle yetişkinler için düzenlenen bir lise programına hak kazanabilir.

Liseye kayıt hakkı için Norveç'te yasal ikamet şarttır. Oturma izni başvurusu işleme alındığı sırada ülkede bulunur ve ülkede üç aydan uzun kalmaları muhtemel olan gençler, 18 yaşından küçük olmaları kaydıyla lise eğitimi almaya hak kazanırlar. Oturma izni için karar verilmesini beklerken ülkede kalan ve yıl içinde 18 yaşını dolduran gençler ise akademik yılı tamamlama hakkına sahiptir.

Lise başvurusu

Lise eğitimi, genel çalışma programları ile mesleki eğitim programları olmak üzere ayrılmıştır.

İlk yıl "vg1" olarak adlandırılır. Başvuru sahibi farklı programlardaki ilk üç tercihini belirtir ve bunlardan birine kabul edilme hakkına sahiptir. Öğrenci her yıl için ayrı ayrı başvurmalıdır (vg1, vg2 ve vg3).

Kural olarak, gençler yaşadıkları ilçedeki liseye başvururlar.

İlçe yetkilileri ücretsiz, kamuya açık lise eğitimi sunmakla yükümlüdür. Genellikle ücret talep eden bağımsız okullar da vardır.

Liseye kabul için son başvuru tarihi her yıl 1 Şubat veya 1 Mart'tır. 1 Şubat son başvuru tarihi, diğer öğrencilerle birlikte Norveç'e yeni gelmiş, özel dil eğitimi nedeniyle ortaokul derecesi olmayan veya başvurularının bireysel olarak değerlendirilmesine hak kazanan öğrenciler için de geçerlidir.

Lise eğitimi, başvuru süreci ve kabul hakkında daha fazla bilgi için lütfen ilçe yetkililerinize başvurun veya çeşitli dillerde bilgi sağlayan www.vilbli.no adresini ziyaret edin.

Genel amaçlı çalışma programları (Norveççe: studieforbredende utdanningsprogram)

Genel amaçlı çalışma programları, genel veya özel üniversite kabul sertifikası sağlar. Öğrenciler üniversitelere yüksek öğrenim başvurusunda bulduklarında, liseden aldıkları notlar dikkate alınır.

Genel amaçlı çalışma programlarının normal süresi üç akademik yıldır.

Adaylar genel amaçlı çalışmalar için şu programlar arasından seçim yapabilir:

- Genel amaçlı çalışmalarda uzmanlaşma
- Sanat, tasarım ve mimari
- Spor ve beden eğitimi
- Müzik, dans ve drama
- Medya ve iletişim

Mesleki eğitim programları (Norveççe: yrkesfaglige utdanningsprogram)

Mesleki eğitim programları, ticaret belgesi veya kalfalık belgesi ile veya bunlar olmadan mesleki yeterlilik sağlar. Mesleki yeterlilik kazanan bireylere, o mesleği icra etme hakkı tanıyan bir yetki belgesi verilir.

Mesleki eğitim programlarının normal süresi üç yıllık sınıf eğitimi veya iki yıllık sınıf eğitimi artı bir şirkette iki yıllık çıraklık dönemi şeklindedir. Genel üniversite kabul sertifikası için ek bir programa kaydolmak da mümkündür.

Adaylar şu mesleki eğitim programları arasından seçim yapabilir:

- Yapı ve inşaat
- Elektrik mühendisliği ve bilgisayar teknolojisi

- Kuaför, çiçekçi, iç mekan ve mağaza tasarımı
- Sağlık, çocuk ve genç gelişimi
- El sanatları, tasarım ve ürün geliştirme
- Bilgi teknolojisi ve medya yapımları
- Tarım, balıkçılık ve ormancılık
- Restoran ve gıda işleme
- Satış, hizmet ve turizm
- Teknolojik ve endüstriyel üretim

TÜM ÖĞRENCİLER İÇİN HAKLAR

Bu haklar ilkökul, ortaokul ve liselerdeki öğrenciler için geçerlidir.

Özel dil eğitimi

Norveççe veya Sami haricinde başka bir ana dili olan, Norveççe bilmeyen veya Norveççe dil becerileri zayıf olan öğrenciler özel dil eğitimi alma hakkına sahiptir. Bu hak, Norveççeleri normal eğitime katılmaları ve normal eğitimden yararlanmaları için yeterince iyileşene kadar geçerlidir.

Özel dil eğitimi, Norveççe ek eğitimden meydana gelir ve ayrıca şunları kapsayabilir:

- Öğrencinin ana dilinde öğretim
- Norveççede, bir veya daha fazla konuda eğitimi ve öğrencinin ustalaştığı bir dili birleştiren iki dilli eğitim

Okul, öğrenci için ne tür bir özel dil eğitiminin uygun olduğunu belirlemek için öğrencinin Norveççe becerilerini değerlendirmekle yükümlüdür.

İlkokul, ortaokul ve liselerde yeni başlayanlar için destek

Norveç'e yeni gelen çocuklar ve gençler, iki yıla kadar bir süre için tüm eğitimlerini veya eğitimlerinin bir bölümünü ayrı gruplarda, sınıflarda veya okullarda alabilirler. Burada amaç, normal okullara veya sınıflara girmeden önce Norveççe dilini hızlı bir şekilde öğrenmelerini sağlamaktır.

Çocuk/genç, ebeveynler veya veliler, giriş programının içeriği hakkında iyi bilgilendirilmeli ve böyle bir programa girmeye onay vermelidir. Çocuk/genç ve ebeveynleri veya velileri, bunun yerine normal okula veya sınıflara girmeyi seçebilir.

Özel eğitim

Normal eğitimden yeterince yararlanmayan veya yararlanamayan öğrenciler özel eğitim hakkına sahip olabilir. Öğrencinin bireysel olarak uyarlanmış öğrenme hedefleri üzerinde çalıştığı, bir öğretmenin veya asistanın sınıfta öğrenciyi izleyip yardımcı olduğu veya öğrenciye özel olarak uyarlanmış ekipmanlar sağlandığı eğitim türleri, özel eğitim olarak adlandırılabilir. Özel eğitim, öğrencinin özel ihtiyaçlarına göre uyarlanır.

Güvenli ve olumlu öğrenme ortamıTüm öğrenciler, sağlığı, refahı ve öğrenmeyi teşvik eden güvenli ve olumlu bir öğrenme ortamına sahip olma hakkına sahiptir. Önemli olan, okul ortamıyla ilgili olarak öğrencinin kendi deneyimidir. Tüm öğrenciler bir aidiyet duygusu yaşamalıdır. Zorbalığı ve diğer zararlı davranışları önlemek okulun sorumluluğundadır. Okul, durumu sürekli olarak izlemeli ve bir öğrencinin okulda güvenlik veya refah duygusu hissetmemesi durumunda gerekli önlemleri uygulamalıdır.

Okul ve ev arasındaki işbirliği Okul, öğrenci ve ebeveynler veya veliler arasındaki işbirliği önemlidir. Bu, okulun öğrenciyi en iyi şekilde desteklemesine yardımcı olur ve öğrencinin akademik ve sosyal gelişimine katkıda bulunur.

Ebeveynler veya veliler, okul ve çocukla gelişim görüşmelerine ve çocuğun sınıfındaki veya grubundaki tüm ebeveynlere yönelik düzenlenen ebeveyn toplantılarına katılmakla yükümlüdür.

Ebeveynler veya veliler, çocuklarının eğitimi ve gelişimi ile ilgili herhangi bir soruları veya endişeleri olduğunda okulla iletişime geçebilirler.

